

Jogi doktrína

5. előadás

A másodlagos jogforrások

1. Kvázi jogszabályok

Emlékeztető

A másodlagos jogforrások jellegzetességei

1. Nem kötelezőek általánosan – csak egy szervezeten belül, vagy csak az egyedi ügyben
2. De a jogi eljárásokban hivatkoznak rájuk → de facto kötelező erő
3. Szabály jellegük van → a jövőre nézve állapítanak meg iránymutatást

Másodlagos jogforrások

1. „Közjogi szervezetszabályozó eszközök” (normatív határozat, normatív utasítás)
2. Nem állami, de normatív szabályozó (szabvány, belső szabályzat, jogi mintaszabály)
3. Döntvények
 - 3.1. Kötelező: Kúria jogegységi határozata
 - 3.2. Nem kötelező: Kúria kollégiumi véleménye
 - 3.3. Szerkesztett döntvények
4. Egyes hatóságok „elvi élű” határozatai (NAV „adózási kérdés”, APEH állásfoglalás)

1. Állami irányítási szövegek

- A jogforrási hierarchia „folytatása”
- Jat.: „közjogi szervezetszabályozó eszközök”
- Testületi döntés: „normatív határozat”
- Egyedi döntéshozó: „normatív utasítás”
- Normatív = „általánosan kötelező” (adott címzetti körre)
- Normatív jelentése: nem egyedi ügyet dönt el
- A „nem-normatív” = egyedi ügyekben hozott döntés
- Csak az adott szervezet tagjait jogosítja és kötelezi
- De hatása túlnyúlik a szervezeten

60/1992. (XI.17.) AB hat.

- „a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény garanciális szabályainak mellőzésével hozott minisztériumi és egyéb központi állami szervektől származó, jogi iránymutatást tartalmazó leiratok, körlevelek, útmutatók, iránymutatások, állásfoglalások és egyéb informális jogértelmezések kiadása és az ezekkel való irányítás gyakorlata alkotmányellenes.”
- Ez enyhült: lehetetlen ezek nélkül a közigazgatást működtetni.
- A lényeg: állampolgárokra nem állapíthatnak meg jogosultságokat és kötelezettségeket.

Forma

- **Általában:** sorszám/évszám/dátum + cím
- **Egyéb** formai kötöttségek nincsenek
- **Gyakran:** § és bekezdés, de van eltérés
- Nagyon gyorsan változnak
- **Módosítás és a hatályon kívül helyezés:** nincsenek szigorú formai kötöttségek
- **Többnyire:** jogszabályokhoz hasonlóan
- **Pl.:** a Szervezeti és Működési Szabályzat, beszerzési, kinevezési, iratkezelési rend

KÖRLEVÉL

Az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § *b)* és *g)* pontja alapján a belügyminiszter felelős az élet és vagyonbiztonságért, valamint a katasztrófák elleni védekezésért.

Az időjárási előrejelzések szerint várhatóan hosszabb ideig fennálló szélsőségesen hideg időjárás miatt a hajléktalanokat, az elesetteket és a magányosan élőket fenyegető veszélyhelyzet megelőzése és elhárítása érdekében különböző intézkedések szükségesek.

Az intézkedések között szerepel a szeszesital árusító és kiszolgáló helyek nyitvatartási idejének fokozott és folyamatos ellenőrzése. Az ellenőrzések során várhatóan szabálysértési eljárások kezdeményezésére kerülhet sor, az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 12. §-ában foglalt, a szeszesital árusítás, kiszolgálás és fogyasztás tilalmának megszegése szabálysértés elkövetése miatt.

Az ilyen esetekben jellemző elkövetési magatartás a szemmel láthatóan részeg állapotban lévő személyek szeszesitalal történő kiszolgálása, illetve a szeszesital árusítására vagy a közterületen történő fogyasztására vonatkozó tilalmak megszegése.

A rendkívüli hideg időjárás különösen veszélyes lehet az ittas állapotban közterületen tartózkodó személyek esetében, ezért indokolt, hogy az ilyen láthatóan ittas személyeket a vendéglátóhelyek ne szolgálják ki, illetve a meghatározott nyitvatartási időt – különösen az éjszakai órákban – a fokozott veszélyhelyzetre tekintettel ne lépjék túl, a meghatározott előírások kereteit tartsák meg.

Példák a *Hivatalos Értesítő*ből

HIVATAL

A MAGYAR KÖZLÖNY
2016. február 29., hétfő

Tartalomjegyzék

I. Utasítások

2/2016. (II. 29.) KKM utasítás a Külügyminisztériumról szóló 11/2015. (VI. 19.) KKM utasítás módosításáról	802
3/2016. (II. 29.) NGM utasítás a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról	825
3/2016. (II. 29.) OBH utasítás a bírósági fogalmazók felvételi rendjéről szóló szabályzatról	847

I. Utasítások

2/2016. (II. 25.) MNB utasítás a Magyar Nemzeti Bank utasítás módosításáról

1/2016. (II. 25.) BM utasítás a belügyminisztérium állományának és igazságügyi alkalmazottainak terhére a 2016. évben teljesítendő egyes feladatokról

2/2016. (II. 25.) BM utasítás a Belügyminisztérium feladatainak végrehajtásáról

3/2016. (II. 25.) BM utasítás a Belügyminisztérium feladatainak végrehajtásáról

7/2016. (II. 25.) EMMI utasítás miniszteri bizottság feladatainak végrehajtásáról

8/2016. (II. 25.) EMMI utasítás a közérdekű közlemények közzétételéről

7/2016. (II. 25.) HM utasítás miniszteri bizottság feladatainak végrehajtásáról

8/2016. (II. 25.) HM utasítás a honvédelmi szolgálatok feladatainak végrehajtásáról

9/2016. (II. 25.) HM utasítás az Európai Unió feladatainak végrehajtásáról

2/2016. (II. 25.) NGM utasítás a Nemzetgazdasági Minisztérium feladatainak végrehajtásáról

1/2016. (II. 25.) EMMI KÁT utasítás az Emberi Erőforrások Minisztériuma Közfoglalkoztatási Szabályzatáról szóló 1/2015. (III. 4.) EMMI KÁT utasítás módosításáról

2/2016. (II. 25.) NVI utasítás a kiküldetések rendjéről

5. A fokozott készenlét

27. § A FOKOZOTT KÉSZENLÉT elrendelése esetén az önálló belügyi szerv békeidőszaki tevékenysége ellátását tovább fokozza, és a MEGELŐZŐ KÉSZENLÉT-i fokozat feladatainak végrehajtásán túlmenően további külön szabályok és intézkedések kerülnek bevezetésre a 2. § vagy a 3. § szerinti helyzet kezelése érdekében. Egyúttal az önálló belügyi szerv felkészül a TELJES KÉSZENLÉT-i fokozatra előírt feladatok végrehajtására.

28. § A FOKOZOTT KÉSZENLÉT elrendelése esetén az önálló belügyi szerv 2. vagy 3. § szerinti helyzet kezelésében közvetlenül érintett állománycsoportja – a szolgálati helyre való bevonulás alól, a Belügyminisztérium és a belügyminiszter által irányított szervek értesítési rendjéről szóló BM utasítás alapján mentesítettek (a továbbiakban: a szolgálati helyre való bevonulás alól mentesítettek) kivételével – teljes létszámmal berendelhető.

29. § A FOKOZOTT KÉSZENLÉT feladatainak végrehajtása érdekében az önálló belügyi szervnél az érintett állománycsoport esetében

- fel kell függeszteni a szabadnapok kiadását, be kell szüntetni az alap- és pótszabadságok engedélyezését,
- az alap- és pótszabadságon lévő személyi állományt vissza kell rendelni szolgálatteljesítési vagy munkahelyére,
- a személyi állomány részére tartott valamennyi összevont jellegű képzést be kell szüntetni, és az oktatáson lévők vezénylését meg kell szüntetni,
- kötelezni kell az együtt-tartásra kijelölt személyi állományt – a szolgálatteljesítés vagy munkaidő után – a lakó- vagy tartózkodási helyének közigazgatási határán belül való tartózkodásra,
- meg kell teremteni a tartalékvezetési pontokon a folyamatos működéshez szükséges élet- és munkakörülmények feltételeit.

30. § A FOKOZOTT KÉSZENLÉT elrendelése esetén a szolgálatteljesítési és munkaidő után és munkaszüneti napokon

- az önálló belügyi szerv objektumaiban – szükség szerint – el kell helyezni és együtt kell tartani

aa) az érintett vezetői állományt,

786

788

Nem állami kvázi jogszabályok

→ szabvány, statisztikai nómenklatúra, belső szabályzat, jogi mintaszabály ←

→ **Tájékoztató** az adatexporttal összefüggésben felmerült egyes kérdésekről ←
[23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet 11/A. §-a és 2-3. mellékletei]

A számla és a nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint az elektronikus formában megőrzött számlák adóhatósági ellenőrzéséről szóló 23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet (továbbiakban: Rendelet) – 2016. január 1-jétől hatályos – 11/A. §-a értelmében ...

→ 5. melléklet a 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelethez ←

*A pedagógus szakképzettséggel vagy szakképesítéssel rendelkező nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottakra vonatkozó helyi értékelési **mintaszabályzat***

1. Jelen szabályzat a ... (köznevelési intézmény) és a vele munkaviszonyban/közalkalmazotti jogviszonyban álló, pedagógus szakképzettséggel vagy szakképesítéssel rendelkező nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottakra terjed ki.

Kvázi jogszabályok típusai

- Két alaptípus – belső szabályozás és külső szabályozó szerv szabályozása

Belső szabályozás:

- A szervezet saját magára, vagy tag meg általános, a jövőre vonatkozó
 - Kollektív szerződés,
 - Kamarai szabályzat
 - Szakmai szabályzatok
 - Etikai szabályzatok

Pest Megyei és Érd Megyei Jogú Városi Kereskedelmi és Iparkamara
Alapszabályának 1. sz. melléklete

A Fővárosi Törvényszék (Fővárosi Bíróság) az 1-es nyilvántartási számon kamarai szervezetként nyilvántartásba vette a 7.Pk.61572/1994/2. számú, 1995.02.28. keltű jogerős bírósági határozat alapján

A dőlt betűvel jelölt, változással érintett részek kiemelése a 7.Pk.61.572/1994/20-I. számú végzésnek megfelelően történt!

TAGDÍJFIZETÉSI SZABÁLYZAT

a 2015. december 16. napján történt módosításokkal egységes szerkezetben

A Pest Megyei és Érd Megyei Jogú Városi Kereskedelmi és Iparkamara Küldöttgyűlése az Alapszabály mellékleteként, annak szerves részeként a kamarai tagsági viszony alapján fizetendő tagdíj mértékének és megfizetésének módjáról a következő szabályzatot alkotta:

I.

A tagdíj alapja és mértéke

1. A kamarai tagdíj alapját a tagdíjfizetés évet megelőző évben a tag vállalkozásának – a helyi iparüzési adó alapjaként bevallott - korrigált nettó árbevétele képezi.

2/A. Az éves tagdíj mértéke az 1. pontban meghatározott tagdíjalap 1,38 %-e, de az így kiszámított tagdíj nem lehet kevesebb 11.000 Ft-nál (minimális tagdíj).
A tagdíj fizetése kötelező, a tagdíj nem befizetését követően nem lehet tag.

Kvázi jogszabályok típusai

BELSŐ SZABÁLYOZÁS

- A szervezet saját magára, vagy tagjaira vonatkozóan állapít meg általános, a jövőre vonatkozó szabályokat
 - Kollektív szerződés,
 - Kamarai szabályzat
 - Szakmai szabályzatok
 - Etikai szabályzatok

KÜLSŐ SZABÁLYOZÁS

- Szabványok (erre szakosodott szervezetek technikai sztenderdjei)
- International Standards Organisation – ISO – főleg technikai szabályokat állapít meg – lefordítják belső szabvánnyá
- EU szabványok
- American Law Institute – jogi modellszabályok
- Magyar mintaszabályok

Példák nem állami, belső szabályozásra

Etikai Kódex

Preambulum

Az Alaptörvénnyel összhangban a bírói hatalom független, feddhetetlen bírásokból álló, átlátható bírósági rendszer útján tölti be alkotmányos szerepét.

A bírói hivatás a bírakkal szemben a társadalomban általánosan elfogadott etikai normákhoz képest szigorúbb erkölcsi szabályokra épülő követelményeket támaszt.

Az Etikai Kódex megalkotásának célja, hogy a bírósági szervezet iránti közbizalom erősítése érdekében meghatározza a bírák által követendő erkölcsi normákat. Iránymutatóként fogalmazza meg a bírói hivatás etikai követelményeit, támogatást nyújt az etikai kockázatot rejtő magatartások megismerésében és védelmezi a hivatásukhoz méltó magatartást tanúsító bírákat.

Az Etikai Kódex hatálya

Az Etikai Kódex hatálya a Magyarországon kinevezett bírákra terjed ki és iránymutatóul szolgál az ülnökök és az igazságügyi alkalmazottak számára.

Meghatározza a hivatali tevékenység gyakorlása során, valamint azon kívül követendő és elvárható magatartási szabályokat.

1. Cikk

Függetlenség

(1) A bíró az ítélkező tevékenysége során minden befolyástól mentesen jár el, érvényesítve a felekkel való egyenlő bánásmód elvét. Munkája során még a látszatát is kerüli annak, hogy bárkinek kedvez. eljárása és döntése pártos vagy előítéleten alapul. Az ügyek

Pest Megyei és Érd Megyei Jogú Városi Kereskedelmi és Iparkamara Alapszabályának 1. sz. mellélete

A Fővárosi Törvényszék (Fővárosi Bíróság) az 1-es nyilvántartási számon kamarai szervezetként nyilvántartásba vette a 7.Pk.61572/1994/2. számú, 1995.02.28. keltű jogerős bírósági határozat alapján

A dőlt betűvel jelölt, változással érintett részek kiemelése a 7.Pk.61.572/1994/20-I. számú végzésnek megfelelően történt!

TAGDÍJFIZETÉSI SZABÁLYZAT

a 2015. december 16. napján történt módosításokkal egységes szerkezetben

A Pest Megyei és Érd Megyei Jogú Városi Kereskedelmi és Iparkamara Küldöttgyűlése az Alapszabály mellékleteként, annak szerves részeként a kamarai tagsági viszony alapján fizetendő tagdíj mértékének és megfizetésének módjáról a következő szabályzatot alkotta:

I.

A tagdíj alapja és mértéke

1. A kamarai tagdíj alapját a tagdíjfizetés évet megelőző évben a tag vállalkozásának – a helyi iparüzési adó alapjaként bevallott - korrigált nettó árbevétele képezi.
- 2/A. Az éves tagdíj mértéke az 1. pontban meghatározott tagdíjalap 1,38 %-e, de az így kiszámított tagdíj nem lehet kevesebb 11.000 Ft-nál (minimális tagdíj) és – az önkéntes felülfizetést kivéve – nem haladhatja meg az 1.100.000 Ft-ot (maximális tagdíj). A tagdíjfizetési kötelezettség nulla árbevétel esetén is fennáll. A kamara tagja a kamarai hozzájárulás összegét a kamarai tagdíjból levonhatja. [Gktv. 34/A. § (3) bekezdés] *
- 2/B. Az 1. és 2/A. pontban meghatározottakkal ellentétben a gazdasági kamarán kívül bármilyen egyéb kamaránál regisztrációs, illetve tagsági kötelezettséggel érintett gazdálkodó szervezet éves tagdíja 11.000,- Ft. A tagdíjfizetési kötelezettség nulla árbevétel esetén is fennáll. A gazdálkodó szervezet az egyéb kamaránál regisztrációs, illetve tagsági kötelezettséggel való érintettségéről külön erre vonatkozó kamarai felhívás nélkül, önkéntesen nyilatkozhat a kamarának. A kamara kizárólag a gazdálkodó szervezet egyéb kamaránál fennálló regisztrációs, illetve tagsági kötelezettségére vonatkozó kifejezett nyilatkozata alapján állapíthatja meg a jelen pont szerinti tagdíjat.

Példák nem állami, külső szabályozásra

Standards Evolution and Forecast

Nemzetközi Szabványügyi Szervezet

A Nemzetközi Szabványügyi Szervezet egy nemzetközi szervezet, amely 1947-ben alakult. Több mint 100 nemzet szabványosítási tagszervezetet foglal magába, és számos nemzetközi szabványt tart karban. A központja Genfben, Svájcban található. Wikipédia

Alapítva: 1947. február 23., London, Egyesült Királyság
Székhely: Genf, Svájc

[CEN/ISO/TS 14071:2016](#)
(WI=C5326043)

[CEN/TR 15728:2016](#)
(WI=00229143)

[CEN/TR 16251:2016](#)
(WI=00256433)

[CEN/TR 16417:2016](#)
(WI=00309176)

[Inquiry](#) [New Projects](#) [Withdrawn](#)

Technical body

and natural gas industries - Reliability of safety systems (ISO/TR

CEN/TC 12

2016-01-27

Title 18 - CRIMES AND CRIMINAL PROCEDURE

Pub. L. 114-38. (See [Public Laws for the current Congress.](#))

US Code

Notes

[prev](#) | [next](#)

- [PART I - CRIMES \(§§ 1 to 2725\)](#)
- [PART II - CRIMINAL PROCEDURE \(§§ 3001 to 3771\)](#)
- [PART III - PRISONS AND PRISONERS \(§§ 4001 to 4353\)](#)
- [PART IV - CORRECTION OF YOUTHFUL OFFENDERS \(§§ 5001 to 5042\)](#)
- [PART V - IMMUNITY OF WITNESSES \(§§ 6001 to 6005\)](#)